

HEALTH HUB UTRECHT 2016/2026

Tien jaar geleden begon Health Hub Utrecht (HHU) met een ambitieuze missie: als regionaal netwerk om met publieke en private partijen uit de regio werk te maken van een gezonde toekomst. Van medische labs tot wijkzorg, van gemeente tot zorgopleiding: iedereen zit met elkaar aan tafel. In dit jubileumjaar blikken we met tien sleutelspelers terug en vooruit. Cyrille Krul (55), trekker van de HHU-coalitie Gezonde Leefomgeving, Les 2: Niet alleen vanuit je eigen achtergrond en perspectief naar de zorg kijken.

'Cyrille Krul:
Op een gegeven
moment moet je
van praten naar
echt doen.'

Aflevering 2: Cyrille Krul,
directeur Kenniscentrum Gezond
en Duurzaam Leven HU

'MET DEZE ZORG- AMBITIES IS BREDE SAMENWERKING ONMISBAAR'

Cyrille Krul van de Hogeschool Utrecht
over tien jaar gezond en geluk voor
inwoners van de regio Utrecht

Tekst Mirjam van Immerzeel
Foto's Roos Trommelen

Hoe begon het avontuur met Health Hub Utrecht voor u?

'De Hogeschool Utrecht is partner van het eerste uur en ik haakte in 2017 aan als directeur van het Kenniscentrum. Daar wordt door de hogeschool onderzoek gedaan naar gezondheidsverschillen tussen mensen, naar zelf regie voeren en de weg naar een duurzame stad.

'OM IN DE WIJK CARTESIUS EEN COMMUNITY TE BOUWEN, ZIJN ER MINI-MOESTUINTJES, WAAR BEWONERS MET ELKAAR TUINIEREN EN ELKAAR ONTMOETEN.'

Allemaal thema's die direct aansluiten bij de doelen van Health Hub Utrecht: alle inwoners in de regio gelukkig en gezond krijgen en houden. Ik probeer eigenlijk de hele hogeschool, mee te nemen zowel het onderzoek als het onderwijs. Dat lukt aardig, want gaandeweg zijn steeds meer collega's aangehaakt.'

Hoe zagen de beginjaren van Health Hub Utrecht eruit?

'Vanaf de start was het een zeer gemengde groep van zowel kennisorganisaties, opleiders, maar ook overheden, zorgverleners uit het sociale domein en de gezondheidszorg, waarvan ik dacht: als we met die grote ambitie iets willen, dan is dit wel een relevante coalitie.

We hebben toen een paar studiereizen gemaakt, om te leren van de aanpak in steden als Manchester, Helsinki en Wenen. Wat belangrijk is om te benoemen dat de Health Hub niet alleen over de stad gaat, maar over de hele regio en het samenspel tussen die twee. Met een grote diversiteit aan vraagstukken dus: jong, oud, groei of juist krimp, arm of rijk,

laaggeletterd, gezondheidsvaardig, gezond-ongezond, met een baan of zonder ...'

Wat was de belangrijkste hobbel die in de nieuwe samenwerking moest worden genomen?

'Misschien wel dat je leert als organisatie en als professional niet alleen vanuit je eigen achtergrond en je eigen perspectief te kijken. Dat je degenen voor wie we het doen, vooropstelt: de inwoners van de regio. Dus niet aanbod gedreven denken, maar vraag gestuurd samenwerken. Wat ik ook heel mooi vond, is dat allerlei creatieve partijen betrokken raakten. Ontwerpers van de Hogeschool van de Kunsten bijvoorbeeld hielpen ons om handen en voeten te geven aan termen als co-creatie. Daarmee hebben we creatieve sessies gedaan om iedereen een beetje uit zijn comfortzone te halen en elkaar beter te leren kennen. Dat vormde een goede basis om met elkaar te brainstormen en een inhoudelijke slag te maken.'

Wat heeft dat concreet opgeleverd?

'Als je gezondheid en geluk voor iedere inwoner binnen bereik wil hebben, zijn er natuurlijk honderdduizend dingen waarmee we aan de slag kunnen. Maar je hebt focus nodig, zeker met zoveel partners. Daarom is gekozen voor een aantal gerichte coalities, georganiseerd rondom vraagstukken als ouderen, kinderen, innovatie in digitale gezondheidstechnologie en arbeidsmarkt. Omdat bij een gezonde leefomgeving veel samenkomt op gebied van preventie, heb ik dat altijd gezien als een randvoorwaarde voor de ambities van Health Hub Utrecht.'

Kunt u een voorbeeld noemen?

'Bij de nieuwe wijk Cartesius in Utrecht hebben we van begin af aan, samen met Data- en Kennishub Gezond Stedelijk Leven, meegedacht over het ontwerp en inrichting van de wijk, en over hoe daar een gezonde leefstijl en een community kunnen ontstaan — de wijk wordt namelijk heel divers. Onze insteek was te onderzoeken welke ingrediënten minimaal nodig zijn om zo'n gemeenschap te laten ontstaan. En wat voor soort ondersteuning je daarbij moet bieden. Daarvoor hebben we de bewoners actief opgezocht en

'WE ORGANISEREN ONS ONDERWIJS EN ONDERZOEK MEER OP LOCATIE, DOOR ONZE STUDENTEN TIEN, TWINTIG OF DERTIG WEKEN IN DE WIJK TE ZETTEN.'

betrokken. Een van de dingen die daaruit is voortgekomen zijn de mini-moestuintjes, waar bewoners met elkaar tuinieren en elkaar ontmoeten.'

Welke rol spelen de Hogeschool Utrecht en studenten in de continuïteit van dergelijke initiatieven?

'Dat is een goed punt. Met zo'n brede ambitie moet je met elkaar iets opbouwen voor de langere termijn. Daarom is de borging van de samenwerking tussen de partnerorganisaties in Health Hub Utrecht zo belangrijk. We zijn ons onderwijs meer en direct in de wijk gaan organiseren, en ook combineren we dat met onderzoek door onze studenten tien, twintig of dertig weken in de wijk te zetten.'

'Cyrille Krul:
Zo'n Papiercafé heeft direct positieve impact voor mensen, op meerdere vlakken tegelijk: dingen regelen, minder stress en hopelijk zo problemen voorkomen.'

Gebeurt dat ook op andere plekken in Utrecht?

‘We hebben onlangs in de Week van de Gezondheidsverschillen drie dagen een pop-up Papiercafé georganiseerd in de hal van UMC Utrecht. Iedereen die niet meer wijs wordt uit brieven en mails van allerlei instanties kon daar terecht. Dat doen we trouwens ook in de wijk Overvecht en andere locaties. Zo’n Papiercafé heeft direct positieve impact voor mensen, op meerdere vlakken tegelijk: dingen regelen, minder stress en hopelijk zo problemen voorkomen. Bovendien is er sociaal contact. Onze studenten helpen mensen om weer een stap te kunnen zetten.’

Is die inzet van studenten onderdeel van hun les- of onderzoeksprogramma of is het vrijwilligerswerk?

‘Het was zo dat enkele studenten dit er een beetje bij deden. Dat is natuurlijk niet de bedoeling, daarom zijn

we het onderwijs zo aan het inrichten dat het onderdeel is van het curriculum. Studenten krijgen er studiepunten voor. Er zijn vakken die in de wijken worden gegeven, waarbij docenten begeleiden — wat natuurlijk best wel wat vraagt van onze organisatie. Tegelijk: willen we als Hogeschool Utrecht innovatieve professionals afleveren die beter aansluiten op de behoeften van de beroepspraktijk en die van de maatschappij, dan moeten we wel en is de stap naar de wijk en de regio zo gezet.’

Wat was een grote uitdaging voor Health Hub in de afgelopen jaren?

‘Op een gegeven moment wil je van praten naar echt doen. Dat is complex met veel en heel diverse partners: van medische labs tot wijkzorg, van gemeente tot zorgopleiding. We hebben daarom veel tijd besteed aan hoe we met elkaar samenwerken. De Health Hub is een netwerk, geen organisatie met iemand aan het

hoofd die knopen doorhakt.

Tegelijk heb je iets van coördinatie of regie nodig en, zeker gezien de verknoopte thema’s, ook langdurig commitment nodig. Ik geloof dat je als partnerorganisatie er continu mee bezig moet zijn. Samen werken aan de grote regionale opgaven moet in je core business wortelen, het is niet iets dat je erbij doet.’

‘SAMEN WERKEN AAN GROTE REGIONALE ZORGOPGAVEN MOET IN JE CORE BUSINESS WORTELEN, HET IS NIET IETS DAT JE ERBIJ DOET.’

Hoe verhoudt de Hub zich tot nationale initiatieven zoals het Integraal Zorgakkoord (IZA)?

'Ik hoop dat dergelijke nationale initiatieven en impulsen ook kijken naar de lokale context en bestaande regionale netwerken als de Health Hub Utrecht. Die samenwerking en afstemming kan beter. Want het is zonde als met de gelden van IZA weer nieuwe toekomst- en regiobeelden wor-

den opgesteld, terwijl we daar al een reëel beeld van hebben. Daarbij is het ook jammer dat de IZA-regio's weer net iets anders zijn ingedeeld dan de regio die wij gedefinieerd hebben. Hoe vlechten we dat dan weer in de community die we als Hub met elkaar hebben? En hoeveel van dit soort netwerken willen we hebben of kunnen we met elkaar onderhouden? Dat vind ik echt nog wel een vraagstuk.'

Aflevering 2: Cyrille Krul, directeur Kenniscentrum Gezond en Duurzaam Lever

Hoe ziet u de toekomst van Health Hub Utrecht?

'Vooropgesteld, een netwerk als de Health Hub is een kwestie van een lange adem. Dat vraagt om wendbare en flexibele constructies, zonder dat het vrijblijvend wordt. Om echt langdurige commitment te krijgen, dat is uitdagend.'

'EEN NETWERK ALS DE HEALTH HUB IS EEN KWESTIE VAN EEN LANGE ADEM. DAT VRAAGT OM WENDBARE EN FLEXIBELE CONSTRUCTIES ZONDER DAT HET VRIJBLIJVEND WORDT'

Zeker als er bezuinigingen en reorganisaties bij komen, of organisaties een andere koers gaan varen. Tegelijk: je kunt heel veel praten, maar uiteindelijk zul je ook met elkaar

gewoon dingen moeten gaan doen en laten zien wat je waard bent voor de inwoners. We weten elkaar nu goed te vinden, en tegelijkertijd hebben we een soort aanjager nodig die ons af en toe bij de les houdt. Wat ik tegen onszelf wil blijven zeggen: blijf je realiseren voor wie we dit allemaal doen. Sta continu open voor nieuwe inzichten, maar ook voor de veranderende behoeften van bewoners.'